

Predmet: Lovas (Ljuban Devetak i dr.)

Broj predmeta: K.V. br. 6/07 (od 01.01.2010. godine broj predmeta je K. Po2 br. 22/10)

Glavni pretres 26.11.2009.

Izveštaj: Nataša Kandić i Slavica Jovanović, punomoćnice oštećenih

Saslušanje svedoka Josipa Kuveždića

Pitanja javnog tužioca

Prisustvovao je situaciji kada su (Srbi) u noći 17.11.1991. Stjepana Luketića i njegovu suprugu doveli na ispitivanje, a nakon sat vremena izvedeli iz zgrade. Desetak minuta kasnije, čuli su se pucnji, a sutradan je saznao da su ih ubili. Vojnici su meštane Hrvate zatvarali, izvodili iz zatvora, stavljali ih u automobile, odvozili ih, i ubrzo se vraćali bez njih. To se dešavalo i pre i nakon događaja na minskom polju.

Ispitivanje od strane predsednice veća

Meštani Lovasa su oružje koje su imali predali JNA 15-20 dana pre napada na selo. Nakon napada na Lovas, svi muškarci Srbi, meštani sela, bili su naoružani i nosili su uniforme. Dok je obavljao radove na održavanju agregata, nalazio se u nekoj vrsti pritvora, bio je pod oružanom pratnjom i nije smeo da odlazi kući na spavanje. Sve naloge za rad dobijao od optuženog Milana Radojčića.

Saslušanje svedokinje Ljubice Božić

Na dan napada na Lovas bila je u svojoj kući sa svojom porodicom i porodicom svoje sestre iz Vukovara. Napad je počeo 10.11.1991. u 7:00 sati ujutru, minobacačkim napadom na selo. Nakon toga u selo je ušla vojska koja je bila raspoređena po grupama, koje je predvodio neko od meštana Srba iz Lovasa. Svaka grupa prolazila je nekom od ulica, ulazila u dvorišta i pucala u kuće. Grupa vojnika koja je ušla u njihovu kuću, naredila im je da izađu iz podruma ili će u suprotnom baciti bombu. Nakon što su izašli, vojnici su izdvojili njenog oca Dragutina Pejića i supruga Miju Božića i povelili ih prema ulici. Potrčala je za njima moleći da ih ne odvede, ali su je vojnici udarali kundacima od pušaka. Među srpskim vojnicima, prepoznala je Milorada Radojčića zvanog *Bajica*. S obzirom da se otac i suprug nisu vratili kući, više puta je telefonom zvala Mesnu kancelariju u Lovasu, gde joj se javljao Đuro Prodanović i govorio joj da ne zna šta je sa njima. Dana 12.10.1991, meštatanin Milan Rendulić saopštio joj je da su oni ubijeni i sahranjeni u masovnoj grobnici na seoskom groblju. Svi Hrvati su morali da oko ruke nose bele trake. Videla je kada su naoružani Srbi doveli nekoliko meštana Hrvata kod komšijske garaže, zatvorili ih, potom je čula rafal, a nešto kasnije i videla da iznose njihova tela.

Pitanja zamenika tužioca

Milan Rendulić joj je rekao da su njeni suprug i otac ubijeni na ulici, a kasnije su njihova tela odvucleni u dvorište Josipa Jovanovića. U garaži kod kuće Bože Latasa ubijeni su Franjo Pandža, Đuro Krizmanić i još dvojica meštana. U periodu između 10.10 i 18.10.1991, mnogu meštani Hrvati su hapšeni, ispitivani, mučeni i maltretirani u prostorijama Zemljoraničke zadruge.

Pitanja branilaca optuženih

Poznato joj je da je optuženi Ljuban Devetak bio komandant sela, jer se on tako predstavljao, a i ostali Srbi su to govorili.

Ispitivanje od strane predsednice veća

Njeni suprug i otac nisu bili naoružani niti su napadačima pružali otpor. Nakon napada na Lovas, za meštane Hrvate uvedena je obaveza obavljanja prinudnih radova. Te radove obavljali su i njena sestra i zet, Marijana i Martin Šafarik. Svedokinja je bila oslobođena, jer je njena sestra radila više. Meštani Hrvati nisu smeli da zaključavaju kuće i zatvaraju kapije, kako bi srpska vojska u svakom trenutku mogla da ima slobodan pristup. Njen zet Matrin Šafarik joj je pričao da su tela ubijenih Hrvata, među kojima i tela njenog oca i supruga, poređana u jarku koji je bio iskopan bagerom, kao i da su zemlju naneli rukama preko tela jer nisu imali alat. Zoran i Obrad Tepavac oduzeli su njen auto. Kada je otišla u stanicu policije da to prijavi, Radovan Tepavac i optuženi Milan Devčić, smejali su joj se i oterali su je.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Nakon 10.10.1991. Hrvati su svoje kuće obeležavali belim čaršafima, koji su isticani na kapijama. Tada je zapaljen veći broj hrvatskih kuća. Za kretanje kroz selo bile su im potrebne propusnice koje su dobijali u zgradi Mesne kancelarije. Nikada nije dobila objašnjenje zašto su njen muž i otac ubijeni. Bojala se da Milorada Radojčića pita za razlog njihovog ubistva. Nije smela da ode do groblja i vidi mesto gde su sahranjeni. U isto vreme, preminuli meštani Srbi sahranjivani su u prisustvu članova svoje porodice i u skladu sa mesnim običajima. Vlast u selu predstavljao je optuženi Ljuban Devetak. Više puta je vršen pretres njene kuće. Ključevi od oduzetog automobila nalazili su se u džepu njenog supruga i ona je na osnovu njih izvršila identifikaciju njegovih posmrtnih ostataka.

Komentar:

Saslušanje svedoka Josipa Kuveždića i Ljubice Božić obavljeno je putem video-konferencijske veze iz Županijskog suda u Vukovaru. Svedok Kuveždić saslušan je na glavnom pretresu od 14.11.2008, međutim, u to vreme trojica optuženih su za branioca imali lice koje je brisano iz imenika advokata. Sudsko veće je odlučilo da se svedok sasluša ponovo, kako bi se sadašnjim braniocima Milana Devčića, Ljubana Deveteka i Dragana Bačića omogućilo da mu postave pitanja.

Suđenje prati 4 člana porodica žrtava.